

Heinrich Rahn

**Henricus Rahne Iuris D. Prof. & modo Collegii Iuridici Vice-Decanus ad
Inauguralem Disputationem Dn. Johannis Christophori Huswedelii, Marcobraitani
Franci, Cui diem XXII. Augusti destinavit, Magnificum Dn. Rectorem ... officiose
invitat**

Rostochii: Kilius, 1650

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn732592933>

Druck Freier Zugang

Güter des Kindeel

Huswedel
Nähe-Huswedel. fol
ger. 1650.

160

2
HENRICUS MAGNE

Juris D. Prof.

& modò Collegii Juridici

VICE-DECANUS

ad

Inauguralem Disputationem

DN. JOHANNIS CHRISTOPHORI

HUSWEDELII, Marcobraitani Franci,

Cui

diem XXII. Augusti

destinavit,

MAGNIFICUM DN. RECTOREM,

Dnn. Prof. atq; omnium Ordinum Cives

Academicos, nec non literatos, ac Literato-

rum favitores

officiosè invitat.

✂(o)✂

ROSTOCHII;

Typis NICOLAI KILII, Acad. Typogr.

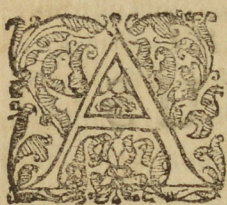
ANNO M. DC. L.

99.

L. S.

Ureum verè Mandatum est, imò prorsus
Oraculum, non ex tripode Delphico, aut Sibylla pe-
citum foliis, sed ex ipsa ratione, divina illà aure
particulà depromptum, quò sanctissima leges nostræ
nos jubent SUUM CUIQUE TRIBUERE. illud i-
psum quando magis ex animo, memoriâq. hominum
evellere, ac eradicare funditus iste omnis divini ordinis turbator, hos-
tiq. devotissimus tenebrarû princeps conatur, jamq. aliquot lustrorû
decurſu, durantibus infeliciſſim bellorum tumultibus sedulo effecit;
tantò impenſius quotidie inſtaurare, & voce magnâ, bonisq. lateri-
bus inculcare omnes oportet, eosq. præcipuè, quos non ſolùm tuenda,
ſed etiam ornanda civili ſocietati æternus rerum parens, atq. arbiter
præfecit, & conſtituit. Neq. verò exiſtimare debemus, in noſtra po-
teſtate ſitum, aut licitum nobis eſſe, ejusmodi mandatum ſive exequi,
ſeu pro lubitu prætermittere; quippe immortalis ille rerum conditor
illud ipſam totius Univerſi machinæ, omnibusq. ejus membris ipſe quaſi
implantâſſe, ſuoq. digito omnibus rebus ab ſeſe creatis inſcripiſſe vide-
zur. Ut enim ſolem, Lunam, nec reliqua commemorem ſidera, quæ
omnia, tanquam divinis animata mentibus, orbes ſuos, circulosq. mi-
rabili celeritate conficientia, eò pacto conditori ſuo, quod S U U M eſt,
paratum nempe deferunt, præſtantq. obſequium; nec minùs mortu-
alibus, quod S U U M, tribuunt, faculam iis allucendo, eosq. calore
ſuo recreando; ut taceam ipſius terræ vim, ex cujus gremio infinita
illa ſorum, radicum, ſtirpium, herbarum, arborumq., quot annis præ-
ſiliit multitudo, quæ unâ cum matre ſua quaſi latantes, ac ridentes ſuo
ſoſpitatori, quod S U U M eſt, tribuunt, nempe facilem illam obe-
diëntiam, perpetuamq. parendi gloriam; Omnia certè, quæ in vaſtiſ-
ſimo huius mundi agunt ambitu, ſenſu & vitâ prædita Creatori opt.
maximo S U U M tribuunt, dum ejus nutui ac voluntati nullatenus
reſi-

1000 22

resistant. sed ejus edicto pariter ac iussis, in omni tempore obsecun-
dant. Ipsi purissimi spiritus, aetheriaq. caelesti ex consortio mentes,
quàm fideliter non solum, sed etiam libenter mandata domini sui exe-
quuntur. ejusq. omnes nutus tuentur, & quamvis ipsi potentissimi
principes, eorumq. exercitus innumerabilis; tamen nulli ipsorum re-
ctoris sui vel in minimis dominatum detrectant, quin promissimò ob-
sequio, quidquid ipse vult, efficiunt, & ita Ei; hominibus itidem,
quos assidue comitantur, ac omnia ab eorum cervicibus repellunt in-
commoda, quod SUUM est, perpetuò tribuunt. Est autem immortaliter
merito dolendum, quòd solus homo, quem tantis ornavit Deus ho-
noribus, ut ad suam eam imaginem, id quod immensum est benefi-
cium, formaverit, ejusq. dominio omnia reliqua subjecerit, hunc di-
vinum ordinem, non quidem per imprudentiam, quæ alioquin ali-
qua foret tanta contumacia species, sed suâ sponte, & voluntate non
dicam negligat, id quod satis horrendum, sed planè violet, asper-
netur, & contemnat. Inspiciamus sultis in vitas omnium homi-
num, eorumq. mores, acta, & consilia expendamus, quotusquisq.
in universum reperitur, qui ad eum modum sese, suosq. & sua om-
nia componat, aut instituat, ut Deo, proximo, Sibi SUUM
CUIQUE TRIBUAT. Quàm, quaeso, pauci inter summos Principes,
satrapas, dynastas, aut quosvis magistratus reperiuntur; qui hac
solicitiùs paulò cogitent, ut CUIQUE, & quibus ante omnes debent,
subditis suis SUUM tribuant? Quis hodie Remp. nisi emolumentis
spe, aut lucri causâ, aut honoris gratiâ capebit? Quis alio fine ad eam
aspirat, nisi ut quasi eum faciat, ut suis ipsius ser viat consulatq. com-
modis, imò saepe ob rem iudicatam pecuniam accipiat, & quod tur-
pissimum Romuli nepotum disertissimus censeat, precio additam habeat
Fidem, & religionem. Alii, ut impius Abab, subjectorum, vici-
norum, aut quorumcunq. vineas, bona, adificia immoderate expe-
runt, tamq. impotenti libidine inflammati, ac incensi non quiescant,
donec animo suo morem gerant, & quo jure, quâve injuria, ea ad se
trapiant. Alij, ut Ptolemaus Ceraunus rex, de quo JUSTINUS,

fororia amicitia specie sororem, amicos aut quoscunq; libitum, crudeliter & vitâ, & patriis possessionib; privant, ac deturbant. Alij simulatione ulcionis fraterna injuria, fratrem ejusq; regna invadunt, eaq; opprimere, inq; suam redigere potestatem instituunt, ut de Antiocho Hierace idem autor prodidit. Isti omnes, eorumq; similes, aleatoribus gemini, quod de Pyrrho Antigonus, Cheronensi scriptore teste, affirmabat, semper pluribus inhiant, & ex Lacedaemoniorum ingenio, quod de iis Justinus, quod plura habent, eod plura experunt, minimè reputantes, quantâ tum suâ, cum eorum, quibus imperant, peste, ac pernicie tam malis semet cupiditatibus obstringant. Vetera produco, ne praesentium temporum tangam ulcera. Ist hoc autem pacto CUI QVE SUUM adimitur, non tribuitur. Jus, & Justitiam sanctè administrare; Deum castè adire, ac venerari; pupillis, orbiq; parentibus, ac viduis, & peregrinis quàm maximè consulere; tueri reos, ac juvare; communes illas lites de stillicidio, de termino moto, de sigillo immisso, imò quibusvis vitibus causis, avertere, aut aliâ pacis, amicæ reconciliationis viâ componere; Res gerere, ac, si nullum aliud restat remedium, aut allevamentum, victos hostes ostendere civibus; pra publicis omnia privata in minimis ponere, iis noctu, & interdum etiam cum vitâ detrimento incubare; Id nimirum est SUUM CUI QVE TRIBUERE. Hac boni patris patrie sunt munia, ha optima ille res, ac cura, quibus agitati exercitatiq; animi tandem in aeternitate sedes, suasq; domos pervolant. Subiectorum porro paucissimi SUUM CUI QVE TRIBUUNT. Debent, ut alia omitam, suis Magistratibus obsequium, amorem, & omnem venerationem; debent tributa, ac vectigalia; At nihil fere eorum aequò animò prestant; quin potius pleriq; suos Magistratus nauti faciunt; seipsi saepe iudices constituunt, & indictâ causâ, proximi bona, domos, agros invadunt, & vi possident, illam, quæ examusim menti Conservatoris nostri responderet, ubi genuinum legis divina sensum eruit, falsamq; Pharisaicam opinionem frangit, ac retundit, geminis contra eam prorsus repudiantes sententiam, quæ reperitur

in

in l. extat XIII. ff. Quod met. causa gesti: Ubi Caesar. ait: Tu
vim putas esse solum, si homines vulnerentur. Vis est, & tunc, quo-
ties quid id, quod deberi sibi putat, non per iudicem reposcis. Alij
rectores suos odio prosequuntur, eos damnis mulctant, convicijs one-
rant, imò, quod perenni nostrum seculum dedecorabit opprobriò exem-
plum, iugulum ipsorum petunt, & penitus vitam, atq. animam ipsis
eripiunt. O mores! O tempora! Hocine est humanum factum, aut
inceptum? hocine officium subditorum? Quod si jam commemo-
rem, quàm prorsus obliiti istoc præcepti parentes, & liberi, magistri
ac discipuli, advocati & Clientes se mutuo lacerarent, everterent,
fraudarentve, vah! quantum Angia moverem stabulum, quanta
perfidia, fraudis, nec non injuria conspicienda esset Lerna. Ac
enimvero hic fons est ille unicus, hac scaturigo, hoc caput communis
miserie, nostrarumq. calamitatum omnium. Ejusmodi enim viis, atq.
perversitatibus, tanquam armis, & machinis salus publica oppu-
gnatur, enervatur, & affligitur; ac ubi tales dominantur, regnumq.
aviditates obtinent, animosq. mortalium tanquam furunculi, aut
pestilentia obsident, ibi omnes bonas felicitates, successusq. prosperos
exulare; contra, omnis generis arumnas, quasi datâ portâ ruere, cun-
ctamq. bonam fortunam opprimere, aut longè propellere est necesse.
Sed ista, & similia nos fortasse præter rem in primis hac tempestate,
ubi eo res redierunt nostra, ut nec vitia nostra, nec remedia ferre
possimus, tractamus, ita, ut illud obscuri, at sapientis viri verbum
nonnemo nobis jure, meritoq. in aurem dicat,

Helleborum frustra, cum jam cutis agra tumebit,

Poſcences videas.

Omnibus igitur, quotquot sunt, qui hac usq. suo forsitan egressi sunt
officio, ex animo meliorem mentem comprecamur, utq. ad sanitatem
rursus redeuntes, se, suosq. animos expediant, & quid Deo, quid sibi,
quid proximo, & cuiq. tribuere debeant, accuratius secum arbitren-
tur, ac expendant, atq. ita humane societati, cui nos, & omnia nostra
debemus, non magis offendant, sed profint, eiq. novis modis labefactata,

imò labenti, & propè cadenti subsidio veniant, illamq̃, fin minùs
 erigere queant, saltim suffulciant, & pro suâ virili à ruinâ defen-
 dant. Isthoc sanè animò est preditus, eamq̃, mentem cum aliquibus ad-
 hac, quantumvis haud multû, Dei beneficio, obtinet Ornatussimus vir
 JOHANNES CHRISITOPHORUS HUSWEDELIUS,
 Marcobraitanus Francus. Ille etenim à puero ad pietatem, veram
 eruditionem, moresq̃, modestissimos assuefactus, semper sibi hunc scopû
 habuit fixum, ac propositum, ut, quæ cuiq̃, deberet, cum curâ addisce-
 ret, ac imbiberet. Cumq̃, scientiæ legalis, quæ præ reliquis artibus
 facem ad illam viam hominibus prælucet, cupiditate uq̃, flagrârît,
 varia sibi ad illam complectendam paravit subsidia. Nam quemad-
 modum Zeuxis Heracleotes pingens Helenam, conclusam in animo
 gestabat pulcerrimam quandam fœmina speciem ex scitissimis colle-
 ctam exemplis: ita planissimè iudicium facturos de hominibus, eo-
 rumq̃, factis, atq̃, moribus, completi animò oportet varias virtutum,
 & exemplorum ex omni scriptorum genere delineationes, in quas de-
 figant oculos, quasq̃, intueantur, quoties seu de personis, aut rebus
 deliberationes instituenda. Hac cum præclarè intelligeret modò
 dictus dominus Candidatus cum Græcis, ac Latinis literis o-
 mnem annalium conjunxit memoriam, & Philosophiam, indeq̃, non
 vulgarem sibi comparavit doctrinam, cuius in variis Academiis egre-
 gia edidit specimina. Tandem quoq̃, peregrinationes prudenter in-
 stituit, quæq̃, sibi in omni vita usui esse possent, de industriâ acquisivit,
 turperatus, ac indignum, ductore illo omnis fere sapientiæ consule,

———— Διότι τε μερείν, κερείν τε θέσας,

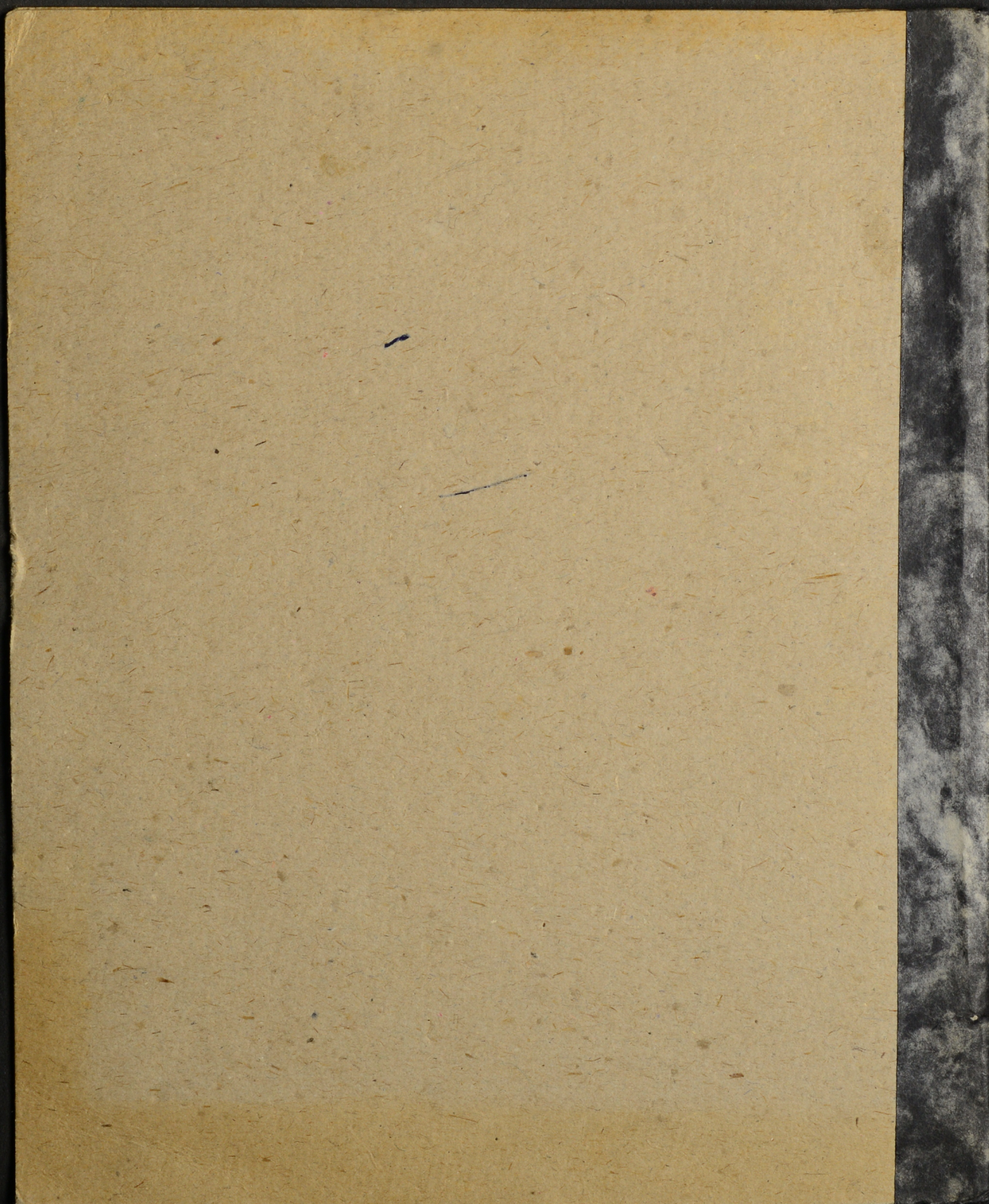
Moribus namq̃, & studiis Dn. Theodori, Dn. Vincentii Mol-
 leri, olim Hamburgensis reip. Syndici, Filii, J. U. L. moderandis præ-
 fectus, totum Belgium, Angliam, Galliam, Italiam, Helvetiam, supe-
 riorem Germaniam, Austriam item, ac Bohemiam peragravit. Neg-
 peragravit solum, inspexit, aut locis in celebribus, tanquam statua
 substitit — truncòve simillimus Hermæ; quin potius reipublica indo-
 bem, statuta, ac leges, nec non incolarum mores, ac ingenia, quid in-

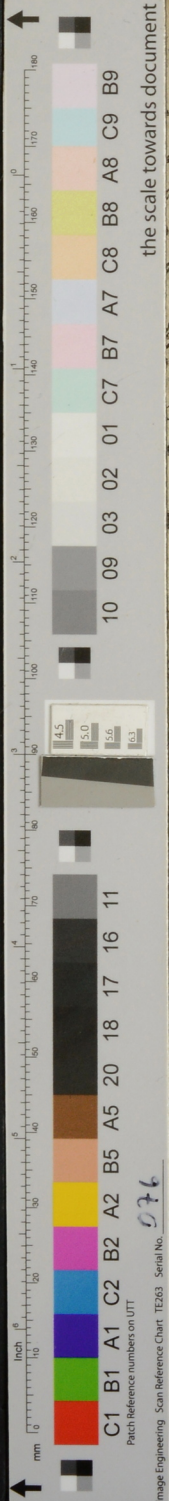
ocio

cœlis aut negotio agerent, studiosè perpexit, atq; observavit, imò, quod
 palmariam ferme in consequenda eruditione solidâ, verâq; sapien-
 tiâ, in familiaritatem Virorum præcipuam doctrinâ, singulariâq; vir-
 tutis nobilitatem habentium sese insinuavit, cum inq; quotidie est ver-
 satus. In Hollandiâ magna ipsi intercessit familiaritas cum CL. Viro
 Ger. Joanne Vossio, Prof. Historico, ac summo Philologo; Caspa-
 re item Barlæo patre, ac filio cognominibus, illô Poëtâ divinô, hóc cu-
 ria Ordinum, quæ Hagæ- Comitum, Advocatô; nec non Albertô
 Ruffo, J. U. D. & Professore Amstelrodamensi. Lugduni Batavo-
 rum privatim audiuit Bernh. Scotanum, & in publicis lectionibus
 CL. Mæstertium, & Arn. Vinnium, Boxtornium item Ora-
 torem, ac Historicum celebrem. Colonia Agrippina Præceptore usus
 est Dn. Hermes, J. U. L. Andegavi in Gallia Sengeberô, librô ad-
 versus illustrem Salmasium de Mutuo, editô, insigniter clarô. Pata-
 vij Gasp. Scioppio Basileæ Petschiis Doctôribus, inq; diversis Aca-
 demiis, aliis, quos omnes hic recensere loci, longum foret. Tantis nimi-
 rum autoribus Dn. Candidatus non potuit non nisi summa quâq; con-
 sequi. Tot tantiq; igitur eruditionis, & præcipuè artis juridicæ doti-
 bus, ac thesauris, variis in locis collectis, ornatus ac instructus non so-
 lûm intus domiq; præstare & excellere amplius voluit, sed & nunc in
 luce, inq; oculis versari omnium, suamq; eruditionem cunctis probare,
 cumq; orbe literato, ac quovis consilio auxilioq; suo indigente commu-
 nicare expetit. Quod ipsum perspicuè palam ut faceret in hanc re-
 verſus Academiam Disputationem conscripsit inauguralem de **BO-
 NIS LIBERORUM**, ut hoc pacto haud tantum doctrinam suam
 singularem, Jurisq; scientiam omnibus exponeret, verum etiam, quæ
 liberis tribuenda, quæ edidit, quæ cuiq; tam ealâm, quàm voce de-
 clararet. Eâ in Dissertatione quæcunq; ad finuosam, & profundam
 hanc tractationem pertinent, subtiliter, doctè, eleganter est proſe-
 cutus; illam ipsam, calô favente, ac propitiô ad diem XXII. hujus men-
 sis Augusti, & quidem pro impetranda doctorali dignatione, ut ha-
 beret, eâ, quâ par, observantiâ, à nobis contendit. Nos autem, qui
 antè

antè dictum Dn. Candidatum tam honestis operantem studiis, lau-
datissimisq. Patris Viri Consultissimi, Dn. M. CONRADI HUS-
VEDELI, JCTI; in Academiâ Noricâ Jura Prof. diversis im-
perii Comitibus à consiliis, & Practici in Franconia celebris, ingres-
sum vestigiis, ad patris quoq. Viri CL. Dn. M. JOHANNIS HUS-
VEDELI Phil. Pract. Professoris hujus Academiæ emeriti, Col-
legæ nostri optatissimi, qui ipsum à teneris pro suo habuit, educavit, &
erudit, gloriam, pleno, incitatoq. cursu contendere animadverti-
mus, tum præterea accurato examine à Collegio nostro instituto, ejus
in Juris scientia profectus perspicue cognovimus, lubentes, meritoq.
petitioni illius, nec non desiderio spacium dedimus. Idcirco, cen of-
ficii nostri ratio postulat, Magnificum Dominum Rectorem, admodum
Reverendos, Consultissimos, Experientissimos & Clarissimos Domi-
nos Professores, cunctarum artium Doctores, sanctos sacrorum Præ-
sules, egregios artium, linguarumq. Magistros, florentissimam de-
niq. Studioforum Coronam, & omnes, quibus cura cordiq. bona lite-
ra. ad ornanda feste illius lucis solennia, etiam atq. etiam invitamus.
Valete, & quod magnum virtutis, ac doctrinæ signum sit, earum
amantibus favere, credite. In Academia Rostochiensî PP. Sub
Sigillo Collegii nostri Juridici a. d. III. Eid. Augusti,
anno à facta salute cl. lxx L.

the scale towards document

erent, studiosè perſpexit, atq; obſervavit, imò, quod
in conſequenda eruditione ſolidâ, verâq; ſapien-
tem Virorum præcipuam doctrinâ, ſingulariſq; vir-
abentium ſeſe inſinuavit, cum inq; quotidie eſt ver-
â magna ipſi interceſſit familiaritas cum CL. Viro
ſiſio, Prof. Hiſtorico, ac ſummo Philologo; Caspa-
are, ac filio cognominibus, illô Poëtâ divinô, hòc cu-
Hagæ- Comitum, Advocatô; nec non Albertô
Professore Amſtelrodamenſi. Lugduni Batavo-
vivit Bernh. Scotanum, & in publicis lectionibus
n, & Arn. Vinnium, Boxhornium item Ora-
cum celebrem. Colonia Agrippina Præceptore uſus
J. U. L. Andegavi in Gallia Sengeberô, librô ad-
almaſium de Mutuo, editô, inſigniter clarô. Pata-
io Baſileæ Feſchiûs Doctôribus, inq; diverſis Aca-
mnes hîc recenſere loci, longum foret. Tantis nimi-
Candidatus non potuit non niſi ſumma quæq; con-
igitur eruditionis, & præcipuè artis juridicæ dori-
variis in locis collectis, ornatus ac inſtructus non ſo-
raſtare & excellere amplius voluit, ſed & nunc in
ſeri omnium, ſuamq; eruditionem cunctis probare,
, ac quovis conſiliô auxilioq; ſuo indigente commu-
Quod ipſum perſpicuè palam ut faceret in hanc re-
n Diſputationem conſcripſit inauguralem de B O-
R U M, ut hoc pacto haud tantum doctrinam ſuam
q; ſcientiam omnibus exponeret, verum etiam, quæ
qui edidicit, quæ cuiq; tam ealâm, quàm voce de-
iſſertatione quæcunq; ad ſinuofam. & profundam
n pertinent, ſubtiliter, doctè, eleganter eſt profe-
ealô favente, ac propitiô ad diem XXII. huius men-
udem pro impetranda doctorali dignatione, ut ha-
obſervantiâ, à nobis contendit. Nos autem, qui
antè